

Irak Krizine Çözümler – Farklı Bakış Açıları ve Ortak Hedefler

Şemsettin Küzeci

Giriş

9 Nisan 2003 tarihinde son yüz yılda Ortadoğu'nun bir diktatörünü yok eden ABD ve müttefikleri, bu güne kadar Irak'ta asayiş, Kamu düzenini ve Iraklıların can güvenliğinin sağlamadığı bir gerçektir. Irak'ın kuzeyinden güneyine uzanan tüm bölgelerde kitlesel terör baş gösterirken, ABD destekli iktidar ise yalnız "Yeşil Bölge" de hüküm sürdürmektedir. Irak Parlamentosundan en son Federalizm ve Petrol yasalarının çıkması ile birlikte Irak'ta başarısız olan Maliki'nin Güvenlik planı sonucu Irak'ta Kürtler, Şiiiler ve Sünniler arasında üçe bölünmesi öngören planı devreye girmiştir.

Plan, Bağdat'taki merkezi hükümetin, sınır güvenliği ve petrol gelirlerinin paylaşımı gibi ortak çıkarlardan sorumlu olmasını öngörüordu.

Ancak, Maliki ile Sadır gurubunun arsındaki anlaşmazlıklar, hem hükümeti hem de Irak'ı çıkmaza götürdü. Irak hükümet kabinesinden 6 Bakanını çeken Sadır gurubunun isteklerini, ne Maliki ne de ABD yerine getirdi. ABD Irak'ı bölmeye çalışıyor Sadır gurubu, Sünni Araplarla Türkmenler Irak'ın toprak bütünlüğü ve barışın sağlanmasından yana olduklarını her platformda dile getiriyorlar.

Bugün Irak, sözde demokratikleşme sürecinin en önemli aşamasını tamamlamış görünüyor. 2 seçim ve bir referandum sonucu ortaya çıkan tartışmalı Anayasa'da öngörülen 140. madde Irak'ı bir çıkmaza sürükleyeceği kaçınılmaz bir gerçektir. Şüpheli bir Referandumla anayasayı kabul eden meclis şimdi bu maddeyi nasıl uygulayacaklarını kara kara düşünmektedirler. Ve birçoğu bu yasanın biran önce yeniden düzenlenmesini istiyorlar.

ABD'nin Irak'ta estirdiği "Medya Terörü" yanında yüzlerce ölü, kaçırma olayları, asker, sivil, kadın, çocuk ve yaşlıların kimler, niçin ve neden öldürülmelerine dünya sessiz kalmış ABD ile müttefikleri de "Çıplak Kral" gibi Irak halkının yeraltı kaynaklarını boşaltmaya çalışıyorlar.

Bugün Irak tamamen kontrolden çıkmıştır. Savaşın başından bugüne kadar ölen sivillerin sayısı "Bir Milyon"u aşmıştır. Mülteci durumda olanlar ise "5 Milyon" civarındadırlar.

Bu gerçekleri gören ve birebir yaşayan Iraklı medya mensupları, ABD gücünün arkasına saklanan Irak iktidarı'nın ve ABD ve müttefiklerinin baskılarına karşı koymakta çok zorlanıyorlar. Doğru dürüst, tarafsız ve objektif bir şekilde haber ve yorum yapamıyorlar. Irak'ta gazeteciler, ABD'nin uyguladığı sansür ve kısıtlanmış Basın özgürlüğü, Irak'taki

basın ve medya mensuplarını çileden çıkarmaktadır. Irak'ta gazetecilik yapmak adeta "Ateşten Gömlek Giymektir." Her gün 2 gazeteci, birkaç kameramanın kaçırıldığı, ölüm haberleri veya TV ile gazetelere yapılan ABD baskınları, sözde dünyanın süper gücü ABD'nin demokrasi, anlayışını bir kez daha gözler önüne sermektedir!

ABD, Kürtlere her türlü siyasî, askerî ve malî desteği vermekle birlikte, yüzyıldır hayal ettikleri bağımsız bir Kürt devletinin kurulmasına kolaylık ve imkân sağlamıştır.

İran, Şiiilerin her kesimine ayrı ayrı destek verip ve nüfus üstünlüklerini kullanarak Kürtlerin dışındaki bölgelerde Irak'ın hâkimi durumuna geçmişlerdir. Şiiilerin politikalarında Irak'tan çok İran'ın menfaatleri korunmaktadır.

Sistemin dışında kalan Sünni Araplar, muhalefet etmekte onlara yarar sağlamayınca Anayasa'da yer almak için 2006 Ocak seçimlerine girerek, çözümsüz denkleme dâhil olmuşlardır.

Irak, Osmanlı Devletinden koparıldıktan sonra, 1920'den bu yana Irak'ta Etnik temizliğe ve haksızlıklara uğrayan en çok Türkmenler olmuştur. ABD işgali sonrası da yönetimden dışlanmışlardır. Yeni hükümette hak ettiklerini kazanamamışlardır. Meclis'teki temsil hakları yetersiz olunca da birçok komisyonda söz sahibi olamamışlar. ABD ve Müttefikleri tarafından aralarına nifak tohumu ekilerek kardeşi kardeşe öldürterek, Tuzhurmatu, Kerkük ve Telafer'de, katliamlara, demografik yapı ve kimlik değişimine maruz kalmışlardır.

Irak'ın tahıl deposu ve sert direnişçi özelliğine sahip olan Telafer, Kürdistan Devletinin kurulmasına büyük engel teşkil etmektedir. 600.000

Türkmen nüfuslu, 70 aşiretten oluşan Telafer'e karşı ABD, KDP ve Irak muhafızların saldırılarının yanında Suriye'den Tekfiriler, Suudi Arabistan'dan Vahabiler, İsrail'in Mossad'ı, ABD'nin CIA'si, İran'da yetişen Bedir tugayı, Sadır'ın Mehdi Ordusu ve Saddam'ın Başçıları tarafından sinsî oyunlara hedef olmuştur...

Irak Anayasası'nın 140. Maddesi tuzağı Kerkük'ün kaderini belirlemeye oynanan en kirli oyunlardan birisidir. 9 Nisan 2003 öncesi resmi kayıtlara göre 803.000 nüfusu olan Kerkük, bugün şişirme nüfusla 1,5 Milyon'a aşkın nüfusa sahibi olmuştur. Erbil, Süleymaniye, Dohok, Zaho, İran, Suriye, Türkiye ve Avrupa özellikle de İsveç'ten Kerkük'e yerleştirilen Kürtlere iş, aş ve sağlık hizmeti sunmakta, yetkililerin şikâyeti had sayfayı aşmıştır. Bu ithal Kürtlere nüfus cüzdanı vermeyen Kerkük Vatandaşlık Müdürü Nazım El-Ubaydi ve Kerkük'ün 24 devlet dairesinden tek bir dairesi Türkmenlerin kontrolünde olan Kerkük İl Milli Eğitim Müdürü İbrahim İsmail Tuzlu, diplomasız Kürtleri öğretmen olarak tayin etmeyince her iki daire müdürü Kürt guruplarca güpegündüz insafsızca şehrin ortasında katledilmişlerdir.

2003'ten sonra Kerkük

9 Nisan 2003 tarihinde Amerikan Askeri başkent Bağdat'ı ele geçirmesinin ertesi günü Musul ve Kerkük'e giren Kürt Peşmergeleri Irak ordusunun dağılmasıyla her iki şehri çatışmadan ele geçirdi. 19 Mart 2003 tarihinde Ankara'da ABD, Türkiye, KDP, KYB ve ITC tarafından imzalanan Kerkük'e ABD askeri dışında her hangi bir milis gücün girmesini yasaklayan anlaşmaya aykırı bu hareket ABD tarafından engellenmedi ve böylece Kerkük'e ilk etapta 10.000 Peşmerge girdi. Peşmer-

ge silahlıları tüm resmi ve kamu binalarını işgal ederek nüfus kayıtları ve tapu sicillerini yağmaladılar. Ayrıca, şehrin tüm gıda ve temel ürünleri depolarını Süleymaniye ve Erbil'e taşıdılar. Kerkük şehir tedricen ve tamamen Kürt yönetimine geçti.

Kürt Peşmergeler Eğitim dairesi hariç şehrin tüm müdürlüklerini kontrol etmektedir. Kürt yöneticiler şehirde mevcut kamu ve sivil kuruluşlarına Erbil ve Süleymaniye'de merkezleri bulunan "Kürdistan" başlıklı alternatifler yaratarak esnafı, mesleki kuruluşları ve kitle kuruluşlarını bölmeye çalıştılar.

Şehrin Polis müdürü, Güvenlik komutanı, acil müdahale birimi komutanı iki Kürt partisine mensup Kürtlerdir. Peşmerge şehir içinde ve çıkışlarında kontrol noktaları kurarak halkı günlük olarak taciz etmektedir. Türkmen ve Arap semtlerine düzenli arama tarama hamleleri yapılmakta, hanelere tecavüz edilmekte ve insanlar tutuklanmaktadır. Bugüne kadar Kürt peşmergesi tarafından tutuklananların sayısı 600'ü geçmiştir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları heyetinin de tespit ettiği bu tutuklular şehirden çıkarılarak Akra, Erbil ve Süleymaniye zindanlarında yatmaktadır.

Kerkük'te insan hakları ihlallerine gelince; Saddam zamanında rejimin Araplaştırma çerçevesinde el koyduğu Türkmenlere ait Kerkük arazilerini tekrar sahiplerine iade etmek için Irak'ta "Mülkiyet ihtilafları Komisyonu" kuruldu. Bu komisyona Türkmenler 41 bin dosya takdim ederek müracaatta bulundular. Kürt siyasi tarafların engellenmesiyle bu komisyon bugüne kadar şikâyetlerin sadece %10'una bakabildi ve işleme alınan dosyaların sadece %10'u sonuçlanmıştır.

Kürt yetkililer bu ihtilaflı arazileri ve buna ilaveten Hazine arazilerini

parselleyerek Kürt göçmenlere dağıttı. Kerkük Valisi, Belediye Başkanı ve diğer teşkilatlarda Kürtler bulunduğu için Türkmenler şikâyet merciinden mahrum kaldılar. Kerkük'te bugüne kadar Kürt Peşmerge-si 300 000 parça silah bulundurmaktadır. Bu da halkı birebir tehdit algılamasına yol açmakta ve demokratik süreci menfi şekilde etkilemektedir.

Barzani kontrolünde olan Erbil şehrinin hapisanelerinde bulunan Türkmenlerin sayısı 4237 toplam tutukludan 658'si Türkmen'dir. KDP ve KYB uygulamalarına karşı gelen Basın mensupları, edebiyatçı ve sanatçıların sayısı da 357 tutukludur.

Telaferli Türkmen Tutuklu Hasan Salih ABBAV(31) 4x5m bir odada 35 kişi kalıyoruz. Ne yemek ne içecek doğru dürüst bir şekilde veriliyor. Ne de sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Kötü muamele ise, her gün her saat başı boşu boşuna uygulanır. 9 Nisan 2003 ten sonra Erbil hapisanelerinde ölen Türkmenlerin sayısı yaklaşık 250 'ye yetişmiştir. Bir odada 25 Türkmen benimle birlikte bulunmaktadır. Diyor.

Türkmen İleri gelenleri çeşitli suikast sonucu öldürüldü. Kerkük İl Milli Eğitim Müdürü İbrahim İsmail TUZLU ve ITC Kerkük sorumlusu Mustafa Kemal Yayçılı, ITC Musul sorumlusu ve 4 yönetim kurulu üyesi, Albay Sabah Karaaltın, Kerkük Nüfus ve vatandaşlık daire Başkanı Albay Nazım El-Ubaydi. Türkmen Meclis Üyesi Sabah Ketene, ITC Koordinatörü Yaşar Cengiz ve daha niceleri...

Türkmen İş adamlarına yönelik kaçırma olayları sonucu Türkmenlerden 20 Milyon dolar haraç alındığı tespit edilmiştir. Ve birçoğu Irak'ı ederek Ürdün, Suriye ve Türkiye'ye yerleşmişlerdir. Ve Avrupa'ya gitmek için yüzlercesi BM'lerin ofislerine başvurmuşlardır.

Kerkük'ün Türkmen Bölgelerinde gizlice sayım yapan KDP ile KYB güçleri Türkmen hanesini formlardan kaldırmıştır. Bu da Türkmenlerin Kerkük'ten kimliklerinin silinmesi anlamına gelmektedir.

Irak Krizine Çözüm

- Öncelikli BM, komşu ülkeler Arap dünyası ve Türkiye'nin Irak'ın yapılanmasında aktif rol oynaması gerektiğini, bunların yanında derhal ABD'nin Irak'tan çekilme takviminin belirtilmesi,
- Irak'ta milis güçlerinin bir an önce silahı bırakmaları, bunun da gerçekleştirilmesi, Irak'taki siyasi partilerin işbirliğiyle sağlanabilir.
- Irak Parlamentosu tarafından hızlı ve şüpheli bir şekilde çıkarılan ve onaylanan Irak Anayasasındaki ihtilaf yaratan maddelerin askıya alınması, özellikle de Federalizm, Petrol ve Kerkük referandumu ile ilgili 140. Madde'nin gözden geçirilmesi,
- Yabancı kimliklerin ve Terör örgütlerin derhal Irak'ı terk etmeleri konusunda ABD ile Irak hükümeti tarafından yeni acil eylem planının devreye koyulması gerekmektedir.
- Irak'ın toprak bütünlüğünü korumak, barış ve güvenliğin sağlanması için derhal BM denetiminde Arap ve bazı tecrübeli ülkelere oluşan bir barış gücünün Irak'ta görev başlaması,
- Irak'ta BM, uluslararası örgütlerin ve hakem yapabilecek ülkelerin denetiminde öncelikli yeni bir sayım ve Irak'ın bütün guruplarının katılımıyla seçimlerin yeniden sağlıklı bir şekilde yapılması gerekmektedir.

- Bölge ülkeleri tehdit eden ve Ortadoğu projesi adı altında büyük Yahudi devletinin kurulmasının ön ayağı olacak Irak'ın Kuzeyinde bir Kürt devletinin kurulmasının önlenmesi,
- Dünyanın %4,5 ve Irak'ın %45 petrol rezervlerine sahip olan Kerkük şehri, bir küçük Irak şehri olarak statüsünün korunmalı. Ya özel statü ya da merkezi hükümete bağlı olmalı,
- Kerkük-Musul konusunda imzalanan 1926 Ankara antlaşması Türkiye ABD ve müttefikleriyle birlikte yeniden masaya yatırıp konu uluslararası hukuk çerçevesinde çözümleni,
- Türkiye'nin Terör örgütü PKK'ya karşı sınır ötesi operasyonu, amacının dışına çıkarsa çözüm getirmeyeceği ve bir yeni kaosun yaratılması olasılığı şüphesizdir.

Kerkük Kürdistan'a dâhil olduğu halde ne gibi tehlikelerin getireceğinin Türkiye farkındadır. Bu nedenle Türkiye'nin askeri kanadı ve MİT Müsteşarlığının mevcut hükümete vermiş olduğu uyarı raporları Türkiye'nin teyakkuz halinde olmasını sağlamıştır. Kerkük sadece mevcut hükümetin değil, bütün Türkiye'nin hatta dünyanın önemli meselesidir. 3. Dünya Savaşının başlangıcı niteliğindedir. Ve diye biliriz ki Kerkük Türkiye'nin fay hattıdır ve sigortasıdır. Bu konu başta BM ve Uluslararası gözlemcilerin denetiminde hem hukuk çerçevesinde hem de uzlaşmayla masada çözülmesi bütün tarafları tatmin edecektir.

Önümüzdeki günlerde Türkiye'de yapılacak olan genel ve cumhurbaşkanı seçimleri sonucu, kurulacak olan yeni hükümet, hem Kerkük ile ilgili hem de Türkiye'nin dış politika konusunda inandırıcı ve ciddi

anlamda adımlar atmaları müttefikleriyle de uzlaşma sağlayarak, bölgeye istikrar ve huzur getireceğini düşünüyorum. Böylesi bir tavır Irak'taki siyasî tarafları rahatlatır ve Türkiye'nin kalıcı iradesini de yansıtacaktır.